

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (descriptive study) เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของผู้บริหารการพยาบาลของกลุ่มการพยาบาล โรงพยาบาลชุมชน จังหวัดอุดรดิตถ์

ประชากรที่ศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ผู้บริหารการพยาบาลของกลุ่มการพยาบาล ในโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดอุดรดิตถ์ ทั้งหมด 8 แห่ง จำนวน 64 คน ในเดือนกันยายน พ.ศ.2549 (ดังแสดงในตารางที่ 1)

ตารางที่ 1

จำนวนผู้บริหารการพยาบาล โรงพยาบาลชุมชน จังหวัดอุดรดิตถ์ จำแนกตามโรงพยาบาล

โรงพยาบาล	จำนวนผู้บริหารการพยาบาล
โรงพยาบาลพิชัย	9
โรงพยาบาลตรอน	8
โรงพยาบาลทองแสนขัน	8
โรงพยาบาลดงบัง	8
โรงพยาบาลท่าปลา	8
โรงพยาบาลน้ำปาด	8
โรงพยาบาลฟากท่า	8
โรงพยาบาลบ้านโคก	7
รวม	64

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยผาณิต สกุลวิณะ (2537) ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมและกรอบแนวคิดคุณภาพชีวิตการทำงานของวอลตัน (Walton, 1973) แบบสอบถาม ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส วุฒิการศึกษา รายได้ ระยะเวลาการทำงาน ตำแหน่งหน้าที่ แผนกที่ปฏิบัติงาน

ส่วนที่ 2 คุณภาพชีวิตการทำงานของผู้บริหารโรงพยาบาล ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (rating scale) ประกอบด้วยข้อคำถาม 45 ข้อ ดังนี้

ด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม	จำนวน 6 ข้อ
ด้านสภาพการทำงานที่คำนึงถึงความปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ	จำนวน 7 ข้อ
ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน	จำนวน 7 ข้อ
ด้านโอกาสในการพัฒนาสมรรถภาพของตนเอง	จำนวน 6 ข้อ
ด้านการทำงานร่วมกันและความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น	จำนวน 5 ข้อ
ด้านสิทธิส่วนบุคคล	จำนวน 6 ข้อ
ด้านจังหวะชีวิต	จำนวน 3 ข้อ
ด้านความเป็นประโยชน์ต่อสังคม	จำนวน 5 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถามเป็นคำถามแบบปลายปิด มีข้อคำถามให้เลือกเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ครอบคลุมคุณภาพชีวิตการทำงานของผู้บริหารโรงพยาบาล ทั้ง 8 ด้าน โดยกำหนดคะแนนในแต่ละระดับ ดังนี้

ค่าคะแนน 5	หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความนั้นมากที่สุด
ค่าคะแนน 4	หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความนั้นส่วนมาก
ค่าคะแนน 3	หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความนั้นปานกลาง
ค่าคะแนน 2	หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความนั้นส่วนน้อย
ค่าคะแนน 1	หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความนั้นน้อยที่สุด

การแปลผลคะแนน

การคิดคะแนนเฉลี่ยรายด้านนำคะแนนทุกข้อที่ได้รวมกันแล้วหารด้วยจำนวนข้อ สำหรับการคิดคะแนนเฉลี่ยโดยรวม นำค่าคะแนนเฉลี่ยทุกด้านรวมกัน หารด้วยจำนวนด้าน คือ 8 ด้าน ค่าคะแนนเฉลี่ยโดยรวมและคะแนนเฉลี่ยรายด้านอยู่ระหว่าง 1-5 คะแนน ใช้อันตรายภาคชั้นจัดระดับคะแนนเฉลี่ยออกเป็น 3 ระดับ แล้วแปลผลคะแนนจากค่าคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากข้อคำถามโดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

ระดับคะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
3.67 – 5.00	คุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับสูง
2.34 – 3.66	คุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง
1.00 – 2.33	คุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับต่ำ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (content validity) แบบสอบถามคุณภาพชีวิตการทำงานของผู้บริหารการพยาบาล ที่สร้างขึ้นโดย ผาณิต สกุลวิริยะ (2537) ที่ได้มาจากการทบทวนวรรณกรรมและกรอบแนวคิดคุณภาพชีวิตการทำงานของวอลตัน (Walton, 1973) ซึ่งมีการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาโดยผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 11 ท่าน จึงถือว่ามีความตรงตามเนื้อหา

การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (reliability) ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ไปทดลองใช้กับผู้บริหารการพยาบาล ของกลุ่มการพยาบาล โรงพยาบาลชุมชน จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งมีคุณสมบัติคล้ายคลึงกันกับประชากร จำนวน 20 คน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.93

การพิทักษ์สิทธิประชากร

ผู้ศึกษาทำหนังสือชี้แจงให้ผู้ตอบแบบสอบถามทราบวัตถุประสงค์และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม โดยแจ้งให้ผู้ตอบแบบสอบถามทราบว่ามิสิทธิจะตอบรับหรือปฏิเสธ

การตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ได้ และสามารถยุติการเข้าร่วมการศึกษาโดยไม่จำเป็นต้องชี้แจงเหตุผลและไม่มีผลต่อหน้าที่การงานแต่อย่างใด คำตอบในแบบสอบถามทั้งหมดจะไม่มีมีการเปิดเผยให้เกิดผลกระทบใดๆ ต่อผู้ตอบแบบสอบถาม การนำเสนอผลการศึกษาในภาพรวมและข้อมูลที่ได้จะใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาเท่านั้น

การรวบรวมข้อมูล

1. ผู้ศึกษาทำหนังสือขออนุญาตรวบรวมข้อมูลผ่านประธานกรรมการบริหารหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล แผนก ข บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดอุดรดิตถ์ จำนวน 8 แห่ง เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล
2. เมื่อได้รับการอนุมัติแล้วผู้ศึกษาเข้าพบหัวหน้ากลุ่มการพยาบาล โรงพยาบาลชุมชน จังหวัดอุดรดิตถ์ เพื่อขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามและรวบรวมข้อมูลส่งคืนให้ผู้ศึกษา โดยแนบซองไว้กับแบบสอบถามเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามนำไปใส่ซองปิดผนึกและส่งไว้ที่หัวหน้ากลุ่มการพยาบาล โรงพยาบาลชุมชนแต่ละแห่งรวมทั้งสิ้น จำนวน 64 ฉบับ โดยผู้ศึกษาทำการรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 4-18 กันยายน 2549 และผู้ศึกษานัดวันรับแบบสอบถามคืน ในวันที่ 19 กันยายน 2549 ซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมด จำนวน 64 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
3. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน มาตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามแต่ละข้อ ผลการตรวจสอบได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 64 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
4. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคล วิเคราะห์โดยการนำมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าพิสัย ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานของผู้บริหารการพยาบาล วิเคราะห์โดยนำมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน